

Spis treści

Podziękowania	9
Wstęp	11
ROZDZIAŁ 1. Teoria regionalnych kompleksów bezpieczeństwa (TRKB) ..	17
1.1. Założenia teorii regionalnych kompleksów bezpieczeństwa	17
1.1.1. Źródła i rozwój teorii regionalnych kompleksów bezpieczeństwa	18
1.1.2. Ramy analityczne teorii regionalnych kompleksów bezpieczeństwa	21
1.2. Rewizja założeń teorii regionalnych kompleksów bezpieczeństwa	25
1.2.1. Zmienna równowaga sił	26
1.2.2. Przesunięcia granic regionów	29
1.2.3. Nowe rodzaje zagrożeń i wyzwań	31
1.2.4. Zmieniające się wzorce przyjaźni i wrogości	34
1.2.5. Ocena przydatności TRKB do badania problematyki bezpieczeństwa	36
1.3. Region Bliskiego Wschodu i subregion Zatoki Perskiej w teorii regionalnych kompleksów bezpieczeństwa	36
1.3.1. Cechy bliskowschodniego regionalnego kompleksu bezpieczeństwa	37
1.3.2. Transformacja bliskowschodniego regionalnego kompleksu bezpieczeństwa ..	39
1.3.3. Subkompleks Zatoki Perskiej i jego transformacja	43
ROZDZIAŁ 2. Wydatki wojskowe państw Zatoki Perskiej – wielkość i uwarunkowania	46
2.1. Wzrost wydatków wojskowych państw Zatoki Perskiej po zakończeniu zimnej wojny – analiza danych	48

2.2. Uwarunkowania ekonomiczne wydatków wojskowych	62
2.2.1. Ogólna sytuacja gospodarcza państw subregionu	62
2.2.2. Wpływ wydatków wojskowych na gospodarki państw Zatoki Perskiej	66
2.2.3. Przemysł zbrojeniowy i produkcja wojskowa w państwach Zatoki Perskiej	69
2.3. Ograniczenia i problemy przy rozbudowie sił zbrojnych	75
2.3.1. Międzynarodowe sankcje i ograniczenia	75
2.3.2. Problem korupcji i nadużyć w wojsku i przy zakupach uzbrojenia	79
2.3.3. Problemy z obsługą i użytkowaniem zakupionej broni	83
2.3.4. Problem niedoboru zasobów ludzkich	85
2.4. Wpływ wydatków wojskowych na dynamikę bezpieczeństwa	86

ROZDZIAŁ 3. Siły zbrojne i potencjał militarny państw subregionu

Zatoki Perskiej	88
3.1. Arabia Saudyjska	89
3.1.1. Struktura i zadania sił zbrojnych	90
3.1.2. Liczebność i wyposażenie sił zbrojnych	93
3.1.3. Wpływ czynników niewymiernych na wartość bojową	96
3.1.4. Wsparcie zewnętrzne i pomoc zagraniczna	98
3.2. Bahrajn	100
3.2.1. Struktura i zadania sił zbrojnych	101
3.2.2. Liczebność i wyposażenie sił zbrojnych	102
3.2.3. Wpływ czynników niewymiernych na wartość bojową	104
3.2.4. Wsparcie zewnętrzne i pomoc zagraniczna	106
3.3. Irak	108
3.3.1. Struktura i zadania sił zbrojnych	109
3.3.2. Liczebność i wyposażenie sił zbrojnych	110
3.3.3. Wpływ czynników niewymiernych na wartość bojową	113
3.3.4. Wsparcie zewnętrzne i pomoc zagraniczna	115
3.4. Iran	116
3.4.1. Struktura i zadania sił zbrojnych	117
3.4.2. Liczebność i wyposażenie sił zbrojnych	120
3.4.3. Wpływ czynników niewymiernych na wartość bojową	125
3.4.4. Wsparcie zewnętrzne i pomoc zagraniczna	127
3.5. Jemen	129
3.5.1. Struktura i zadania sił zbrojnych	130
3.5.2. Liczebność i wyposażenie sił zbrojnych	131
3.5.3. Wpływ czynników niewymiernych na wartość bojową	132
3.5.4. Wsparcie zewnętrzne i pomoc zagraniczna	133
3.6. Katar	133
3.6.1. Struktura i zadania sił zbrojnych	134
3.6.2. Liczebność i wyposażenie sił zbrojnych	136
3.6.3. Wpływ czynników niewymiernych na wartość bojową	138
3.6.4. Wsparcie zewnętrzne i pomoc zagraniczna	139
3.7. Kuwejt	141
3.7.1. Struktura i zadania sił zbrojnych	142

3.7.2. Liczebność i wyposażenie sił zbrojnych	144
3.7.3. Wpływ czynników niewymiernych na wartość bojową	146
3.7.4. Wsparcie zewnętrzne i pomoc zagraniczna	147
3.8. Oman	148
3.8.1. Struktura i zadania sił zbrojnych	149
3.8.2. Liczebność i wyposażenie sił zbrojnych	150
3.8.3. Wpływ czynników niewymiernych na wartość bojową	153
3.8.4. Wsparcie zewnętrzne i pomoc zagraniczna	153
3.9. Zjednoczone Emiraty Arabskie	154
3.9.1. Struktura i zadania sił zbrojnych	155
3.9.2. Liczebność i wyposażenie sił zbrojnych	157
3.9.3. Wpływ czynników niewymiernych na wartość bojową	161
3.9.4. Wsparcie zewnętrzne i pomoc zagraniczna	162

ROZDZIAŁ 4. Dynamika bezpieczeństwa w subregionie Zatoki Perskiej jako przyczyna militaryzacji	165
4.1. Poziom globalny	167
4.1.1. Oddziaływanie polityczne i ekonomiczne	168
4.1.2. Oddziaływanie militarne	174
4.2. Poziom międzyregionalny	177
4.3. Poziom regionalny	179
4.3.1. Konflikty o charakterze regionalnym oddziałujące na subregion Zatoki Perskiej	180
4.3.2. Konflikty w subregionie Zatoki Perskiej oddziałujące na regionalną bliskowschodnią dynamikę bezpieczeństwa	182
4.3.3. Konflikty o charakterze subregionalnym	187
4.3.4. Inicjatywa współpracy regionalnej w obszarze bezpieczeństwa – Rada Współpracy Zatoki	196
4.4. Poziom państwowy	198
4.4.1. Niestabilność wewnętrzna w Iranie	198
4.4.2. Niestabilność wewnętrzna w Arabii Saudyjskiej	201
4.4.3. Niestabilność wewnętrzna w pozostałych państwach GCC	205
4.4.4. Rola sił zbrojnych w wewnętrznej dynamice bezpieczeństwa państw subregionu Zatoki Perskiej	208
Zakończenie	211
Summary	215
Wykaz skrótów	217
Bibliografia	219